

Avaleht>Otsige õigusvaldkonna spetsialisti>Õigusvaldkonna ametid Õigusvaldkonna ametid

Tšehhi

Sellel lehel antakse ülevaade Tšehhi Vabariigi õiguselukutsetest.

Õiguselukutsed – Sissejuhatus

Õiguselukutse esindajad on kohtunikud, prokurörid, advokaadid, notarid ja kohtutäiturid.

Prokurörid

Korraldus

Prokurörid on prokuratuuris töötavad õiguselukutse esindajad. Prokuratuurid on riigiasutused, mis esindavad riiki viimase huvide kaitsmiseks selgelt kindlaksmääratud küsimustes. Prokurörid tegelevad prokuratuuri pädevuses olevate juhtumitega. Mitte ükski muu asutus ega isik ei või nende tegevusse sekkuda ega neid nende ülesannete täitmisel asendada ega esindada.

Prokuratuuride ülesehitus on samasugune nagu kohtutel (need tegutsevad piirkondlikul, maakonna ja kõrgemal tasandil). Süsteemi juhib riigiprokuratuur, mis asub Brnos ning vastutab prokuröride tegevuse keskse korralduse ja kutseala regulatsiooni eest. Valitsusel on õigus nimetada justiitsministri ettepanekul ametisse riigiprokurör ja teda ametist vabastada.

Kutseühing

Tšehhi Vabariigi prokuröride liit – *Unie státních zástupců České republiky* – on Tšehhi Vabariigi prokuröride vabatahtlik kutseühendus, mille eesmärk on abistada prokuratuure nende ülesannete täitmisel ning soodustada õiguspärast ja mõjutusteta otsustamist. See liit aitab ka koolitada prokuröre ja prokuröriabisid ning esindab prokuröride huve.

Kutsetegevust reguleerivad prokuröride kutse-eeetika normid.

Prokuröride nimekirjaga nende prokuratuuride järgi, kuhu nad on määratud, saab tutvuda justiitsministeeriumi veebisaidil [Ministerstvo spravedlnosti](#).

Prokuratuuride roll ja ülesanded

Prokurörid on riigiteenistujad, kelle ülesanne on esindada riiki avalike huvide kaitsel, esitades eelkõige kriminaalsüüdistusi, ning valvata õigusaktide järgimise järele arestimajades ja vanglates, sundraviasutustes, noorte kinnipidamiskeskustes ja hoolekandeesutustes, samuti aidata ennetada kuritegusid ning abistada kuriteoohvreid.

Pädevus kriminaalmenetluses

Prokuröridel on õigus osaleda õiguskaitseorganina kriminaalmenetluse igas etapis. Neil on menetluses teatavad õigused ja kohustused.

Prokuröride tegevust reguleerib seadus nr 283/1993. Eelkõige vastutavad nad riikliku süüdistuse esitamise ja teatavate muude ülesannete täitmise eest vastavalt kriminaalmenetluse seadustikule. Prokuröride ülesanne on ka valvata õigusaktide täitmise järele arestimajades ja vanglates, sundraviasutustes, noorte kinnipidamiskeskustes ja hoolekandeesutustes ning muudes olukordades, kus on seadusega ette nähtud isikuvabaduse piiramine. Samuti osalevad nad muudes kui kriminaalmenetlustes ja täidavad muid eriseadusega ette nähtud ülesandeid.

Prokurörid tagavad seaduse järgimise kohtueelses menetluses. Kriminaalmenetluse seadustiku (seadus nr 141/1961) kohaselt kuuluvad teatavad ülesanded selles etapis prokuröri ainupädevusse.

Enne kriminaalsüüdistuse esitamist tuleb prokuröri teavitada kuriteo toimepanemise asjaoludest (kriminaalmenetluse seadustiku artikli 158 lõige 2).

Prokurör esitab ametliku süüdistuse (soovitab karistuse), misjärel antakse asi arutamiseks asjaomasele kohtule. Prokurörid peavad osalema põhiistungil, kus nad algatavad menetluse süüdistuse esitamisega ja lõpetavad selle lõppsõnaga.

Prokuröridel on õigus osaleda ka süü väljaselgitamises ja karistuse määramises.

Prokurör võib esitada apellatsioonkaebuse põhjendusel, et kohtuasjas on tehtud väär otsus. Apellatsioonkaebus võib olla süüdistatava kasuks või kahjuks. Järgmise edasikaebuse võib esitada riigiprokurör.

Prokurör võib soovitada asja uuesti läbivaatamist süüdistatava kasuks või kahjuks.

Alaealise vastu algatatud kohtuasjas peab prokurör alati kohal viibima – nii põhiistungil kui ka avalikel ärakuulamistel (seadus nr 218/2003 kohtumenetluse kohta alaealisi käsitlevates asjades).

Prokuröri ainupädevusse kuulub veel otsuste tegemine kohtueelses etapis kokku lepitud alternatiivsete lahenduste kohta.

Prokuratuuri tegevus väljaspool kriminaalmenetlust

Prokuratuur võib teha ettepaneku tsiviilmenetluse algatamiseks või sekkuda käimasolevasse tsiviilmenetlusesse seadusega lubatud juhtudel.

Prokuratuuri tsiviilmenetluses osalemise aluseks on Tšehhi põhiseaduse artikkel 80, mille kohaselt võib prokuratuur täita lisaks riikliku süüdistuse esitamisele muid seadusega ettenähtud ülesandeid. Prokuratuuriseaduse kohaselt võib prokuratuur osaleda ka muudes menetlustes peale kriminaalmenetluse. Neid õigusi on täpsemalt reguleeritud tsiviilmenetluse seadustikuga, milles on ette nähtud juhud, mil prokuratuur võib käimasolevasse tsiviilmenetlusesse sekkuda. Lisaks võimalusele osaleda tsiviilmenetluse poolena, võib prokuratuur teha riigiprokuröridele ettepaneku algatada menetlus näiteks isaduse tuvastamise asjades perekonnaseaduse alusel.

Prokuröridele esitatavad kutse- ja muud nõuded

Prokurör alustab tegevust ametisse nimetamise järel. Prokurörid nimetab ametisse justiitsminister riigiprokuröri ettepanekul määramata ajaks. Prokurör annab justiitsministrile ametivande.

Prokurörikandidaat peab olema Tšehhi kodanik ja vastama järgmistele nõuetele:

tal peab olema teovõime;

ta ei tohi olla kriminaalkorras karistatud;

ta peab olema ametisse nimetamise ajal vähemalt 25aastane;

tal peab olema Tšehhi ülikoolis omandatud magistrikraad õigusteaduses;

ta peab olema sooritanud lõpueksami;

tal peavad olema kõlbelised omadused, mis tagavad prokuröri ülesannete nõuetekohase täitmise, ning

ta peab andma nõusoleku oma prokuröriks nimetamiseks ning konkreetsesse prokuratuuri suunamiseks.

Prokurör nimetatakse ametisse määramata ajaks, ent justiitsministri otsusega võib prokurööri siiski ametikohustustest vabastada. Prokurööri ametiaeg lõpeb tema 70aastaseks saamise, tema surma või ametlikult surnuks tunnistamise, täieliku või osalise töövõimetusega, või juhul, kui prokurör keeldub vannet andmast, kaotab Tšehhi kodakondsuse, asub ametikohale, mis ei sobi kokku prokurööri ametikohaga, mõistetakse süüdi kuriteos, kuulutatakse ametikohale sobimatuks või kui ta ei saa püsiva tervisehäire tõttu oma ülesandeid täita. Prokurööri võib ametist vabastada ka distsiplinaarmenetluse korras ning ta võib ametist tagasi astuda.

Justiitsminister määrab kindlaks prokuratuuri eelarve. Prokurööri elukutset reguleerib seadus nr 283/1993.

Ametikohtade kokkusobimatus

Prokurör ei tohi tegutseda vahekohtuniku või lepitajana õigusvaidluse lahendamisel, esindada kohtumenetluse pooli või tegutseda kohtu- või haldusmenetluses kaebaja või menetlusosalise esindajana, välja arvatud juhul, kui seaduses on sätestatud konkreetsed erandid. Lisaks ei tohi prokurör töötada ühelgi muul tasulisel ametikohal, v.a prokurööri, peaprokurööri või peaprokurööri asetäitja ametikoht või tegevus, mis on seotud ajutise lähetuslega ministeeriumisse või kohtuakadeemiasse, ega tegeleda muu tasulise tegevusega, v.a isikliku vara haldamine, akadeemiline, pedagoogiline, kirjanduslik, ajakirjanduslik või kunstiline tegevus ning tegevus valitsuse või ministeeriumi juures asuvas nõuandvates organites või parlamendi organites.

Tasustamine

Prokuröride tasustamine on seadusega reguleeritud ning töötasu maksab neile riik.

Kutsealane vastutus

Eriseaduse kohaselt vastutab prokurööri õigusvastasest otsusest või menetlusnormide rikkumisest tuleneva kahju eest riik.

Prokurörid vastutavad enda toimepandud distsiplinaarrikkumiste eest.

Kohtunikud

Korraldus

Kohtuniku elukutset reguleeriv alussäte on Tšehhi põhiseaduse artikli 82 lõige 1, mille kohaselt peavad kohtunikud olema oma ülesannete täitmisel sõltumatud ja keegi ei või proovida neid mõjutada. Täiendavad normid on sisalduvad kohtute ja kohtunike seaduses nr 6/2002.

Ametisse nimetamine ja ametiaeg

Isiku, kes täidab kõiki nõutavaid tingimusi, nimetab kohtuniku ametisse Tšehhi Vabariigi president, ning ametisse astudes annab see isik ametivande. Õiguspärasest ootust kohtunikuks saada siiski ei ole.

Kohtuniku ettevalmistus hõlmab kolmeaastast teenistust kohtuniku abina. Ettevalmistava teenistuse lõppedes sooritab kohtuniku abi kutseeksami.

Kohtunik nimetatakse ametisse tähtajatult, kuid justiitsminister võib kohtuniku ajutiselt ametist vabastada. Kohtuniku ametiaeg lõpeb selle aasta lõpus, mil kohtunik saab 70-aastaseks, kohtuniku surma või ametlikult surnuks tunnistamisega, kohtuotsusega, millega tunnistatakse kohtunik ametiülesannete täitmiseks sobimatuks, või ametist lahkumisega.

Kohtunikele esitatavad kutse- ja muud nõuded

Kohtunikukandidaat peab vastama järgmistele tingimustele:

ta peab olema Tšehhi kodanik;

tal peab olema teovõime;

ta ei tohi olla kriminaalkorras karistatud;

tema vanus peab olema vähemalt 30 aastat;

tal peab olema Tšehhi ülikoolis omandatud magistriraad õigusteaduses;

ta peab olema sooritanud kohtuniku kutseeksami;

tal peavad olema kõrbelised omadused, mis tagavad kohtuniku ülesannete nõuetekohase täitmise, ning

ta peab andma nõusoleku oma kohtunikuks nimetamiseks ning konkreetseesse kohtusse suunamiseks.

Kohtukaasistujad määratakse üldsuse hulgast (need isikud ei tohi olla kriminaalkorras karistatud). Nad annavad kohtu esimehe ees vande ja teenivad neli aastat.

Ametikohtade kokkusobimatus

Kohtunik ei tohi tegeleda muu tasulise tööga, v.a kohtu esimehe või aseesimehe ülesannete täitmine. Neil on siiski lubatud hallata isiklikku vara ning tegeleda akadeemilise, pedagoogilise, kirjandusliku, ajakirjandusliku või kunstilise tegevusega või tegutseda ministeeriumi, valitsuse või parlamendi juures asuvates nõuandvates organites.

Tasustamine

Kohtunike tasustamine on reguleeritud seadusega.

Roll ja ülesanded

Kohtuniku põhiõigus ja -kohustus ametiülesannete täitmisel on jääda sõltumatuks ning lähtuda otsuste tegemisel üksnes õigusest, mida ta peab tõlgendama oma parima arusaamise ja südametunnistuse järgi. Ta ei tohi lasta end mõjutada näiteks erakondade huvidest, avalikust arvamusest ega meediast.

Kohtuniku sõltumatuse ja erapooletuse rikkumine või ohustamine on keelatud.

Kohtunik peab otsuse tegema võimalikult kiiresti mõistliku aja jooksul ning andma menetlusosalistele ja nende esindajatele võimaluse kasutada nende õigusi. Kohtunik ei tohi siiski arutada menetlusosalistega kohtuasja sisu ega menetlusega seotud küsimusi, mis võivad kohtuasja mõjutada.

Kui kohtunik lõpetab tegevuse kohtunikuna, peab ta hoidma saladuses kõik talle ametiaja jooksul teatavaks saanud asjaolud. Sellest kohustusest võib kohtuniku vabastada üksnes erakorralisel juhul.

Kohtunike ja nende kohtute nimekiri, kus nad töötavad, on kättesaadav justiitsministeeriumi veebisaidil [Ministerstvo spravedlnosti](#).

Kohtunike liit – *Soudcovská unie* – ei esinda kõiki kohtunikke, sest selle liikmesus on vabatahtlik. Kohtunike liidu üldkogu on vastu võtnud kohtunike tegevuse kõrbelisi aluseid käsitleva käitumisjuhendi.

Kohtunike kategooriad ja spetsialiseerumine

Lisaks kohtunikuametile võib kohtunik olla kohtu esimees või aseesimees. Kohtuniku nimetab kõrgealusesse ametisse Tšehhi Vabariigi president (kõrgeim kohus ja kõrgeim halduskohus) või justiitsminister (kõrgemad kohtud, maakonnakohtud ja piirkondlikud kohtud). Nende peamiste ülesannete hulka kuulub kohtute haldamine.

Kohtuniku võib nimetada ka mõne kõrgeima kohtu või kõrgeima halduskohtu koja esimeheks või kohtukolleegiumi esimeheks.

Piirkondlikud, maakonna- ja kõrgemad kohtud jagunevad kohtuosakondadeks, mis on spetsialiseerunud kriminaal-, tsiviil- ja halduskohtumenetlusele.

Kohtuniku kutsealane vastutus

Kui kohtunik on teinud ebaseadusliku otsuse või vahistamismääruse, määranud vale karistuse või kaitsemeetme või rikkunud menetlusnormi, vastutab sellest tuleneva kahju eest riik. Riik võib kahju kohtunikult välja nõuda üksnes siis, kui kohtunik on distsiplinaar- või kriminaalmenetluses süüdi mõistetud.

Kohtunik vastutab oma kutsealase pädevuse eest kohtuniku ülesannete täitmisel.

Muud kohtutöötajad

Kohtuniku abi / abiprokurör (374 Kb)

Praktikant (422 Kb)

Kohtu vanemsekretär / prokuratuuri vanemsekretär (372 Kb)

Notarid

Korraldus

Notarite staatus ja nende tegevus on reguleeritud seadusega nr 358/1992 notarite ja nende tegevuse kohta (notariaadiseadustik).

Notarid peavad kuuluma notarite kotta (*Notářská komora*), mis vastutab kutseala korraldamise eest. Koda korraldab erialast väljaõpet ja tulevaste notarite eksamineerimist. Notarite nimekirjaga piirkondade kaupa saab tutvuda [notarite koja veebisaidil](#).

Ametisse nimetamine ja ametiaeg

Notari nimetab vabale ametikohale justiitsminister notarite koja ettepanekul ja konkursi alusel. Notar asub ametikohale alates registreerimisest notarite nimekirjas, mida haldab notarite koda.

Notari abi valmistub tulevaseks elukutseks, omandades kogemusi notaribüroos. Ettevalmistuse järgmises etapis saab temast notarikandidaat, kes peab olema teinud vähemalt kolmeaastase praktika ja sooritanud notari kutseeksami.

Notari ametiaja suhtes piiranguid ei kohaldata, ent tema tegevuse võib peatada. Notari ametiaeg lõpeb, kui ta saab 70-aastaseks, sureb või tunnistatakse ametlikult surnuks, tagandatakse ametist, kaotab Tšehhi kodakondsuse või muutub töövõimetuks või kui ametisse nimetatud notar keeldub vande andmisest või ei saa tervislikel põhjustel notari ülesandeid nõuetekohaselt täita.

Iga piirkondliku kohtu tööpiirkonnas tegutsevate notaribüroode arvu määrab justiitsminister notarite koja ettepanekul.

Notarid on oma ülesannete täitmisel sõltumatud. Nad kohustuvad järgima vaid seadust. Notar ei tohi teha mis tahes muud tasulist tegevust (v.a seadusega sätestatud erijuhtudel).

Notaritele esitatavad kutse- ja muud nõuded

Notarikandidaat peab vastama järgmistele tingimustele:

ta peab olema Tšehhi kodanik;

tal peab olema teovõime;

ta ei tohi olla kriminaalkorras karistatud;

tal peab olema kõrgharidus;

tal peab olema vähemalt viieaastane töökogemus notaribüroos;

ta peab olema sooritanud kutseeksami.

Notarina tegutsemiseks peab kandidaat

olema nimetatud notariks;

andma justiitsministrile ametivande (juhul kui ta ei ole seda juba teinud);

olema saanud ametliku notari pitsati;

olema sõlminud vastutuskindlustuse oma tegevuse käigus tekkida võiva kahju katmiseks.

Ametikohtade kokkusobimatus

Notari ametikoht on kokkusobimatu mis tahes muu tasulise tegevusega, v.a notari isikliku vara haldamine. Ta võib siiski tegeleda tasulise akadeemilise, ajakirjandusliku, pedagoogilise, tõlke-, eksperdi- või kunstilise tegevusega.

Tasustamine

Notariaadiseadustikus on sätestatud, et notar saab oma tegevuse eest tasu, mis koosneb peamiselt notaritasust ning hüvitisest kulutatud aja ja tekkinud kulude eest. Tasu maksab ametitoimingut taotlenud isik. Notaril on õigus nõuda mõistlikku ettemaksu notaritasu ja kulude eest. Notaritasu üksikasjad on sätestatud eraldi õigusaktis.

Notari roll ja ülesanded

Notar peab ametitoiminguid tehes järgima õigusakte ja muid üldkohaldatavaid õigusähteid ning õigusabi andmisel kliendi juhiseid. Notaril on õigus keelduda ametitoimingu sooritamise üksnes siis, kui see on vastuolus üldaktiga, kui konkreetse tehingu osaline on notar ise või talle lähedane isik, kui notar on juba osutanud õigusabi tehingus osalevale teisele isikule, kellel on teistsugused huvid, või kui taotleja jätab mõjuva põhjusega maksmata notaritasu ettemaksu.

Notar võib kliendiga sõlmitud lepingust taganeda või õigusabi andmisest keelduda, kui on kaotatud vastastikune usaldus.

Notar on kohustatud hoidma saladuses kõik asjaolud, mis on talle tema tegevuse käigus teatavaks saanud ja mis võivad mõjutada kliendi või õigusabi taotleja tagatud huve. Notari võib kõnealusest kohustusest vabastada üksnes isik, kes on toiminguga seotud.

Notar osutab järgmisi õigus- ja muid teenuseid:

tegutseb kohtuvolinikuna, st esindab klienti kohtu volitatud isikuna näiteks pärimisasjades;

koostab notariaalakte – õigustoimingute, juriidiliste isikute üld- ja muude koosolekute, muude toimingute ja olukordade ametlikke protokolle;

koostab lepinguid;

säilitab dokumente;

koostab täitmisele kuuluvaid notariaaldokumente;

koostab ja võtab hoiule testamente;

koostab abieluelseid lepinguid (mis peavad olema notariaalakti vormis) ning koostab pandilepinguid ja registreerib pante;

tõestab dokumente.

Lisaks teevad nad väljavõtteid Tšehhi kinnistusraamatust jne.

Notari kutsealane vastutus

Notar vastutab taotlejate, klientide ja muude isikute ees neile notari ametitoimingutega põhjustatud kahju eest ning oma töötajate ees neile tööülesannete täitmisel tekkida võiva kahju eest. Sellise kahju katmiseks peab notaril olema vastutuskindlustus.

Notareid võib võtta vastutusele ka distsiplinaarkorras.

Notarite ametitegevuse järele valvab justiitsministeerium, aga ka Tšehhi Notarite Koda ja muud notarite kojad.

Kutseühing

Iga maakonnakohtu tööpiirkonnas ja Praha linnakohtu tööpiirkonnas seaduse alusel asutatud notarite kojad on avatud kõikidele asjaomases piirkonnas asuvatele notaritele. Notarite koda on juriidiline isik, millel on oma juhtorganid ja oma sissetulek.

Tšehhi Notarite Koda (*Notářská komora ČR*) on sõltumatu organisatsioon, millesse kuuluvad eri notarite kojad. See on juriidiline isik, millel on oma juhtorganid ja oma sissetulek. Koja üks ülesanne on pidada ja hallata testamendiregistrit, mis kujutab endast elektroonilist testamentide, pärandistilmajätmise dokumentide ja kõnealuseid dokumente tühistavate dokumentide ning testamenditajate nimetamise ja ametist tagandamise dokumentide eraõiguslikku registrit. Samuti peab Tšehhi Notarite Koda pandiregistrit.

Õiguselukutsete korraldus: õigustöötajad

Advokaadid

Advokaadid peavad olema Tšehhi Advokatuuri (*Česká advokátní komora*) liikmed. Advokatuur on keskne, sõltumatu valitsusväline organisatsioon, mis vastutab kutseala reguleerimise eest.

Õigusteenuste osutamist advokaatide poolt reguleerib advokaadiseadus nr 85/1996 (*Zákon o advokacii*).

Advokaatidele esitatavad nõuded

Advokaadi kutsealal tegutsemiseks tuleb isik kanda Tšehhi Advokatuuri (*Česká advokátní komora*) hallatavasse advokaatide nimekirja. Nimekirja kandmiseks tuleb esitada kirjalik avaldus ja kandidaat peab vastama järgmistele tingimustele:

tal peab olema **teovõime**;

ta **ei tohi olla kriminaalkorras karistatud**;

tal peab olema **magistrikraad** õigusteaduses;

tal peab olema vähemalt kolmeaastane töökogemus **advokaadi abina**;

ta peab olema sooritanud **advokatuuri eksami** ning

ta peab olema andnud **ametivande Tšehhi Advokatuuri** esimehe ees.

Õigusteenuseid võivad **Tšehhi Vabariigis** korraliselt ja tasu eest osutada ainult:

Tšehhi Advokatuuris registreeritud advokaadid;

Euroopa advokaadid.

Tšehhi Vabariigis on vaid üks advokaatide kategooria. Ühele õigusvaldkonnale spetsialiseeruvad advokaadid alles tegevuse käigus.

Advokaatide õigused ja kohustused

Isik saab advokaadiks advokaatide nimekirja kandmisel.

Kutsealal tegutsemiseks valmistatakse end ette, töötades teise advokaadi juures advokaadi abina.

Advokaat kantakse nimekirja tähtajatult, ent advokaadi võib vastavalt seadusele või Tšehhi Advokatuuri otsuse alusel siiski ajutiselt ametist vabastada.

Advokaadina tegutsemise luba kaotab kehtivuse, kui advokaat arvatakse advokaatide nimekirjast välja seaduses ettenähtud alustel, milleks on advokaadi surm, tema surmuks tunnistamine, töövõimetuks muutumine või tema teovõime piiramine, advokaadi nimekirjast väljaarvamine distsiplinaar karistusena, pankrot või advokaadi enda taotlus nimekirjast väljaarvamiseks. Samuti võib advokaadi nimekirjast välja arvata Tšehhi Advokatuur.

Ametikohtade kokkusobimatus

Seaduses on sätestatud, et advokaat ei tohi advokaadina tegutsedes teha muud samalaadset tööd või tegeleda muu samalaadse tasustatava tegevusega (v. a töö ülikooli õppejõuna) ning ei tohi tegeleda muu tegevusega, mis on vastuolus advokaadina tegutsemisega.

Tasustamine

Üldjuhul osutavad advokaadid klientidele teenuseid tasu eest. Advokaat võib nõuda mõistlikku ettemaksu. Meetod, millega määratakse advokaadi tasu suurus õigusteenuste osutamise eest ning hüvitis kulutatud raha ja aja eest, on sätestatud üldaktis. Advokaadi tasu õigusteenuste osutamise eest reguleerib harilikult advokaadi ja kliendi vahel sõlmitud leping (lepinguline tasu). Kui lepingulist tasu ei ole määratud, määratakse tasu kooskõlas lepinguväliste tasude astmikku käsitlevate sätetega. Kui advokaadi on määranud õigusteenuseid osutama riik, maksab advokaaditasu riik.

Kutseühing

Tšehhi Advokatuur, mis asub Prahajas ja millel on filiaal Brnos, on kõikide advokaatide sõltumatu kutseühendus. Sellel on oma juhtorganid ning see kehtestab siduvaid kutse-eeskirju, mille järgimine on advokaatidele kohustuslik ning mis avaldatakse Tšehhi Advokatuuri Teatajas.

Sellised normid on näiteks Tšehhi Vabariigi advokaatide kutse-eeskirja ja konkurentsieeskirjad.

Kutsealane vastutus

Advokaat vastutab kliendi ees kliendile õigusteenuste osutamise käigus advokaadi enda, tema töötajate või esindajate põhjustatud kahju eest. Advokaadil peab olema vastutuskindlustus.

Samuti vastutab advokaat distsiplinaarrikkumiste eest (oma kohustuste tõsise või korduva rikkumise eest).

Advokaatide andmebaas

Advokaatide nimekirjaga saab tutvuda **Tšehhi Advokatuuri** veebisaidil. Seal saab advokaate otsida nii asukoha kui ka spetsialiseerumise ja keelteoskuse alusel.

Kas andmebaasiga saab tutvuda tasuta?

Jah, seda saab vaadata tasuta.

Äriõiguse advokaadid / õigusnõustajad

Tšehhi Vabariigis on ainult üks advokaatide kategooria.

Muud õiguselukutsed

Kohtutäiturid

Kohtutäitur on sõltumatu õiguselukutse esindaja, kes tegeleb **täitmisele pööramisega** vastavalt **täiteseadustikule** (*Exekuční řád*). Kõik kohtutäiturid peavad kuuluma sõltumatusse **kohtutäiturite kotta** (*Exekutorské komora*).

Kohtutäiturite tegevust reguleerib seadus nr 120/2001 kohtutäiturite ja täitmisele pööramise kohta (täiteseadustik).

Kohtutäiturid nimetab ametisse justiitsminister.

Tšehhi Vabariigis on kohtutäitur riigiteenistuja ning tema tegevust käsitletakse kohtu tegevusena.

Kohtutäituri kandidaat peab olema Tšehhi kodanik ja vastama järgmistele nõuetele:

tal peab olema **täielik teovõime**;

tal peab olema Tšehhi **ülikoolis** omandatud õigusala kraad;

ta **ei tohi olla kriminaalkorras karistatud**;

tal peab olema vähemalt kolmeaastane erialane töökogemus;

ta peab olema sooritanud **kohtutäituri eksami**.

Ametisse nimetamine ja ametiaeg

Pärast vande andmist nimetab justiitsminister kohtutäituri ametisse avaliku konkursi alusel. Ametisse nimetamisel saab kohtutäiturist kohtutäiturite koja liige. Kohtutäituriks saamiseks on vajalik töökogemus kohtutäituri abina (kohtutäituri büroos). Järgmises etapis saab isikust kohtutäituri kandidaat, kes peab olema teinud vähemalt kolmeaastase täitetegevuse praktika ning sooritanud kohtutäituri eksami, enne kui ta registreeritakse kohtutäiturite nimekirjas. Kohtutäitur nimetatakse ametisse tähtajatult, ent justiitsminister võib siiski tema tegevuse peatada. Kohtutäitur, kelle tegevus on peatatud, ei tohi tegeleda ametitegevusega, ning tema asemel nimetatakse ametisse asendaja. Asendaja nimetatakse ametisse ka ajavahemikuks, mil kohtutäitur ei saa muudel põhjustel (nt haiguse või puhkuse tõttu) ametitegevusega tegeleda.

Kohtutäituri ametiaeg lõpeb, kui ta ei ole enam kohtutäiturite koja liige. Selle põhjuseks võib olla kohtutäituri surm, tema ametlikult surnuks tunnistamine, ametist tagandamine, Tšehhi kodakondsuse kaotamine või teovõime piiramine või kaotamine.

Ametikohtade kokkusobimatus

Kohtutäituri tegevus ei sobi kokku mis tahes muu tasulise tegevusega, v.a kohtutäituri isikliku vara haldamine. Ta võib siiski tegeleda tasulise akadeemilise, ajakirjandusliku, pedagoogilise, tõlke-, eksperdi- või kunstilise tegevusega.

Tasustamine

Kohtutäitur saab täitetoimingute ja muu tegevuse eest tasu, mis koosneb peamiselt kohtutäituri tasust, hüvitisest ametitegevuseks kulutatud raha ja aja eest ning dokumentide kättetoimetamise tasust. Kohtutäituri tasu võib määrata kindlaks kohtutäituri ja õigustatud isiku vahel sõlmitud lepingus. Sellise lepingu puudumisel määratakse tasu suurus vastavalt üldaktidele. Kohtutäituril on õigus nõuda mõistlikku ettemakset ametitegevusega seotud kulude katteks.

Kutsealane vastutus

Kohtutäitur vastutab enda või oma töötajate poolt ametitegevuse käigus põhjustatud kahju eest. Kohtutäituril peab olema vastutuskindlustus.

Samuti vastutavad kohtutäiturid ja kohtutäituri kandidaadid distsiplinaarkorras seaduses ettenähtud kohustuste rikkumise või tõsise või korduva ametiväärkuse rikkumise eest.

Lisateavet leiab [kohtutäiturite koja](#) veebisaidilt.

Tasuta õigusteenuseid pakkuvad organisatsioonid

Üldsusele pakub eri valdkondades õigusabi mitu valitsusvälist organisatsiooni, näiteks [keskkonnaalased õigusteenused pakkuv ühendus](#) ja inimõigusi edendav organisatsioon [Iuridicum remedium](#).

Teatavatel juhtudel annab Tšehhi Advokatuur tasuta õigusabi.

Tšehhi Kohtutäiturite Koda pakub tasuta nõustamist täiteküsimustes.

Viimati uuendatud: 10/01/2022

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.